

Област: Књижевност

Наставна јединица: Бановић Страхиња, Борислав Михајловић Михиз, стр. 90–96

Истраживачки задаци: Пронађи на интернету или у прочитај у Читанци на страни 96 податке о животу и делу Борислава Михајловића Михиза. Прочитај народну епску песму Бановић Страхиња и упореди је са истоименом Михизовом драмом, чији се одломак налази у Читанци 8, Уметност речи. Прати како Страхиња реагује у кључним ситуацијама (на вест о похараним дворима, о отмици жене, страдању мајке, на одбијање Југовића да му помогну) у народној песми. Запази како се у епској песми приказује сукоб Бановић Страхиње и Влах-Алије. Протумачи поступке љубе за време мегдана. Анализирај речи Бановић Страхиње упућене Југовићима у песми. Објасни зашто није дозволио Југовићима да казне његову супругу. Прати како су ови ликови пренети у драму и које су њихове особине посебно истакнуте. Сазнај из одељка Учимо нешто ново на страни 96 у Читанци шта је протагонист и антагонист. Одреди ко је протагонист у драми Бановић Страхиња, а ко антагонист, као и то који ликови су споредни.

I

– О чему се ради у песми Бановић Страхиња? Како је у песми представљен Страхињин лик? Како он реагује у кључним ситуацијама? Како су Југовићи реаговали сазнавши шта се десило са њиховом сестром? Објасни зашто тако реагују? Како изгледа сукоб између Страхиње и Влах-Алије? Шта је све навело Страхињину љубу да у одлучујућем моменту стане на страну Влах-Алије? Како си схватио/-ла Страхињине речи упућене Југовићима? Зашто он није дозволио Југовићима да казне своју сестру?

II

– Анализа одломка:

- Како си замислио/-ла ликове и место на коме се одвија драмска радња? Који лик је на тебе оставио најјачи утисак? Образложи због чега.
- Објасни ко је протагонист у драми, а ко антагонист. Који ликови су споредни? У ком моменту настаје преокрет у драми?
- Зашто жена у драми нема име? Какав је њен однос према Страхињи? Како се она осећа на суђењу? На основу којих њених поступака то закључујеш? Како поступа према оцу и браћи? Зашто се не радује Страхињином опроштају?
- Због чега је Бановић Страхиња понудио жени да се врати у њихов заједнички дом? Шта га мотивише на такву одлуку? Због чега он опрашта жени?
- Зашто Југовићи суде жени, а не Страхиња? На који начин они желе да је казне? Зашто не желе да јој опросте? Чиме се у драми мотивише њихова одлука да је осуде на смрт? Шта ти мислиш о жениној кривици? Ко је пре свега одговоран за њену патњу?
- Објасни какав је био положај жене у патријархалном друштву. Како се заједница односила према женама које су издале или превариле мужа? Шта ти мислиш о таквом начину кажњавања? Образложи.
- Окараактериши лик Бановић Страхиње у драми. Како је Страхиња реаговао приликом изрицања пресуде? Шта сазнајемо из његовог обраћања Југовићима? Да

ли је заиста опростио жени превару и издају? Образложи своје мишљење. Шта на основу поступака Бановић Страхиње можеш да закључиш о његовом карактеру?

– Какав је Страхињин однос према Југовићима? Како он доживљава битку у коју ће ускоро сви заједно отићи? Шта је у његовим размишљањима и поступцима племенито, витешко и родољубиво?

– Како су у драми представљени Југовићи? Чег се Југ Богдан прибојавао? Шта из поступака и речи Војина и Бошка Југовића сазнајеш о њима? Каква осећања испољавају браћа према сестри? Како им она узвраћа? Објасни, да ли су јој они судили као браћа или као представници племства? Шта их је мотивисало на тако строго осуду?

– У драми се проблематизује однос између два племства: старог Немањићког и новог Хребелановића? Ком слоју српског племства припадају Бановићи, а ком Југовићи? На који начин је пресуда Југовића условљена тиме што припадају новом племству?

– Шта из драме Бановић Страхиња сазнајеш о породичним односима у патријархалној заједници, љубави, поверењу, искренности, поштењу, храбрости и осећању дужности?

III

Издвој што више порука драме.

ДОМАЋИ ЗАДАТАК: Погледај филм Бановић Страхиња. Анализирај како се књижевно дело прилагођава изражајним средствима филма. Опиши у чему се разликује твој доживљај филма од оног који си имао/-ла након читања народне песме и драме. Која су филмска изражајна средства допринела да твоји утисци буду другачији?

ЗАПАМТИ!

„Бановић Страхиња“ Борислав Михајловић Михиз (1922–1997)

– Драма

– Протагонист (главни лик): Бановић Страхиња

- племенит

- осећајан

- частан

- одлучан

- родољубив

– Антагонист (негативан јунак): Војин Југовић